

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2017

**o univerzitních nemocnicích a o změně některých zákonů
(zákon o univerzitních nemocnicích)**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

**ČÁST PRVNÍ
UNIVERZITNÍ NEMOCNICE**

Hlava I

Obecná ustanovení

§ 1

Postavení univerzitní nemocnice

(1) Univerzitní nemocnice je právnickou osobou, jejímž účelem je poskytování zdravotních služeb se zaměřením na vysoce specializovanou zdravotní péči a spolupráce zejména s veřejnými a státními vysokými školami univerzitními při klinické a praktické výuce a vědecké, výzkumné a vývojové činnosti v oborech zdravotnického zaměření.

(2) Univerzitní nemocnice se ustavuje a zrušuje zákonem. Zákon též stanoví její název a sídlo.

(3) Hlavní činností univerzitní nemocnice je poskytování lůžkové a ambulantní zdravotní péče a dalších zdravotních služeb, uskutečňování související vědecké, výzkumné, vývojové a inovační činnosti a spolupráce s vysokými školami, vyššími odbornými školami, středními školami a jinými vzdělávacími zařízeními při klinické a praktické výuce v akreditovaných studijních programech a studijních oborech zdravotnického zaměření a při specializačním a celoživotním vzdělávání zdravotnických pracovníků a dalších pracovníků ve zdravotnictví podle jiných právních předpisů.

(4) Univerzitní nemocnice může vykonávat vedle hlavní činnosti doplňkovou činnost za podmínek stanovených tímto zákonem.

(5) Název univerzitní nemocnice musí obsahovat označení „univerzitní nemocnice“.

(6) Označení „univerzitní nemocnice“, překlad tohoto označení nebo označení od něj odvozené je oprávněna užívat ve svém názvu pouze univerzitní nemocnice.

(7) Univerzitní nemocnice jsou uvedeny v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

§ 2

Statut univerzitní nemocnice

(1) Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „ministerstvo“) vydá statut univerzitní nemocnice, který obsahuje zejména

- a) název a adresu sídla univerzitní nemocnice,
- b) vymezení zdravotních služeb poskytovaných univerzitní nemocnicí, a to oborem a popřípadě také druhem zdravotní péče nebo názvem zdravotní služby,
- c) adresu místa poskytování zdravotních služeb,
- d) předmět dalších činností vykonávaných v rámci hlavní činnosti a
- e) předmět doplňkové činnosti.

(2) O změnách statutu rozhoduje ministerstvo na návrh rady univerzitní nemocnice. Ministerstvo může rozhodnout o změně statutu i bez návrhu rady univerzitní nemocnice, a to po předchozím projednání této změny s radou univerzitní nemocnice.

§ 3

Přeměna univerzitní nemocnice

(1) Univerzitní nemocnice se může sloučit nebo splynout jen s jinou univerzitní nemocnicí. Univerzitní nemocnice se může rozdělit jen na jiné univerzitní nemocnice. Tyto změny lze provést pouze zákonem.

(2) V případě zrušení, sloučení, splynutí nebo rozdělení univerzitní nemocnice zákon stanoví, na které právnické osoby přecházejí její práva a povinnosti.

Hlava II

Orgány univerzitní nemocnice

Díl 1

Základní ustanovení

§ 4

Orgány univerzitní nemocnice

Orgány univerzitní nemocnice jsou

- a) ředitel,
- b) rada univerzitní nemocnice a
- c) akademická rada.

§ 5

Podmínky pro výkon funkce ředitele a člena rady univerzitní nemocnice

(1) Ředitelem nebo členem rady univerzitní nemocnice (dále jen „člen orgánu“) může být pouze fyzická osoba, která

- a) je plně svéprávná,
- b) je bezúhonná a
- c) má vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu nebo jemu rovnocenné vzdělání.

(2) Způsobilost být členem orgánu nemá osoba, jejíž úpadek byl osvědčen, a to po dobu 5 let od právní moci rozhodnutí, jímž bylo skončeno insolvenční řízení. Způsobilost být členem orgánu nemá také osoba, která v posledních 5 letech byla členem statutárního nebo jiného orgánu v právnické osobě, jejíž úpadek byl osvědčen.

(3) Způsobilost být členem orgánu nemá též osoba,

- a) která je nebo v posledních 12 měsících byla členem statutárního nebo jiného orgánu nebo společníkem právnické osoby, která je nebo v posledních 12 měsících byla dodavatelem zboží nebo služeb univerzitní nemocnici, nebo je nebo v posledních 12 měsících byla v pracovněprávním nebo obdobném vztahu k takové právnické osobě,
- b) která je poskytovatelem zdravotních služeb nebo členem statutárního nebo jiného orgánu nebo společníkem právnické osoby, která je poskytovatelem zdravotních služeb,
- c) která jako podnikající fyzická osoba v posledních 12 měsících poskytovala nebo dodávala univerzitní nemocnici zboží nebo služby,
- d) která je v postavení osoby blízké osobám uvedeným v písmenech a) nebo c), nebo
- e) o jejímž vyloučení z výkonu funkce člena statutárního orgánu právnické osoby bylo pravomocně rozhodnuto soudem v posledních 3 letech.

(4) Osoba, která se má stát členem orgánu, prokazuje splnění podmínek podle odstavce 1 písm. a) a odstavců 2 a 3 čestným prohlášením a splnění podmínky podle odstavce 1 písm. c) vysokoškolským diplomem nebo jinou příslušnou listinou.

§ 6

Bezúhonnost

(1) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která nebyla pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin, pro trestný čin spáchaný v souvislosti s předmětem činnosti univerzitní nemocnice nebo trestný čin proti majetku, anebo se na ni hledí, jako by nebyla odsouzena.

(2) Splnění podmínky bezúhonnosti se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů. Osoba, která není státním občanem České republiky, prokazuje splnění podmínky bezúhonnosti také výpisem z evidence trestů nebo rovnocenným dokladem vydaným státem, jehož je státním občanem, jakož i státy, v nichž pobývala v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců, doloženým úředním překladem do českého jazyka; pokud takový

doklad stát nevydává, předloží tato osoba čestné prohlášení o bezúhonnosti. Cizinec, který je nebo byl státním občanem jiného členského státu Evropské unie nebo má nebo měl adresu bydliště v jiném členském státě Evropské unie, může místo dokladu o bezúhonnosti vydaného příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie doložit bezúhonnost výpisem z Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů jiného členského státu Evropské unie. Doklady, jimiž se prokazuje bezúhonnost, nesmí být starší než 3 měsíce. K posouzení, zda je splněna podmínka bezúhonnosti, je možné si vyžádat též kopii rozsudku; osoba, která prokazuje splnění podmínky bezúhonnosti, je povinna tuto kopii rozsudku předložit.

§ 7

Pravidla jednání člena orgánu

Člen orgánu je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dověděl při výkonu své funkce, pokud by porušením mlčenlivosti mohla být způsobena univerzitní nemocnici nebo jiné osobě újma, a to i po skončení výkonu funkce. Tímto není dotčena povinnost mlčenlivosti podle jiných právních předpisů.

§ 8

Střet zájmů

(1) Dozví-li se člen orgánu, že může při výkonu jeho funkce dojít ke střetu jeho zájmu se zájmem univerzitní nemocnice, informuje o tom bez zbytečného odkladu radu univerzitní nemocnice a ministerstvo; to platí obdobně pro možný střet zájmů osob členovi orgánu blízkých nebo osob jím ovlivněných nebo ovládaných. Tímto není dotčena povinnost člena orgánu jednat v zájmu univerzitní nemocnice.

(2) Za střet zájmů se nepovažuje, je-li člen rady univerzitní nemocnice zároveň zaměstnancem univerzitní nemocnice.

(3) Ministr zdravotnictví (dále jen „ministr“) může členu rady univerzitní nemocnice, který oznámí střet zájmů, pozastavit výkon jeho funkce na dobu, po kterou může dojít ke střetu zájmů.

(4) Hodlá-li člen orgánu uzavřít smlouvu s univerzitní nemocnicí, ve které je členem orgánu, informuje o tom bez zbytečného odkladu radu univerzitní nemocnice a ministerstvo a zároveň uvede, za jakých podmínek má být smlouva uzavřena. To platí obdobně pro smlouvy mezi univerzitní nemocnicí a osobou členovi jejího orgánu blízkou nebo osobami jím ovlivněnými nebo ovládanými. Toto ustanovení se nepoužije v případě, kdy univerzitní nemocnice poskytuje členu orgánu nebo jeho osobě blízké zdravotní služby hrazené z veřejného zdravotního pojištění nebo jiné zdravotní služby za obvyklých podmínek.

(5) Uzavření smlouvy podle odstavce 4, která není v zájmu univerzitní nemocnice, může ministerstvo zakázat. Zákaz uzavřít smlouvu oznámí ministerstvo univerzitní nemocnici do 30 dnů ode dne obdržení informace podle odstavce 4. Podání rozkladu proti rozhodnutí o zákazu uzavřít smlouvu nemá odkladný účinek. Smlouva uzavřená přes zákaz ministerstva je neplatná. Před uplynutím lhůty pro oznámení zákazu lze smlouvu uzavřít pouze se souhlasem ministerstva.

(6) Za osobu ovlivněnou nebo ovládanou členem orgánu se pro účely tohoto ustanovení považuje i jiná právnická osoba než obchodní korporace, jejíž chování člen orgánu

rozhodujícím způsobem významně ovlivnil nebo v níž může přímo nebo nepřímo vykonávat rozhodující vliv.

Díl 2

Ředitel

§ 9

Působnost ředitele

- (1) Ředitel je statutárním orgánem univerzitní nemocnice.
- (2) Ředitel předkládá
 - a) ministerstvu návrhy právních jednání, k nimž se vyžaduje předchozí souhlas ministerstva,
 - b) radě univerzitní nemocnice
 1. návrh koncepce činnosti a rozvoje univerzitní nemocnice,
 2. návrhy právních jednání, k nimž se vyžaduje předchozí souhlas rady univerzitní nemocnice,
 3. návrh finančního plánu, účetní závěrku sestavenou k rozvahovému dni a výroční zprávu po jejich ověření auditorem,
 4. návrh organizačního řádu a návrh na jeho změnu a
 5. návrh volebního řádu a návrh na jeho změnu.

§ 10

Jmenování a odvolání ředitele

(1) Ředitele jmenuje a odvolává ministr na návrh rady univerzitní nemocnice. Návrh na jmenování ředitele předkládá rada univerzitní nemocnice na základě jí vyhlášeného výběrového řízení, které zveřejní na internetových stránkách univerzitní nemocnice. K přijetí návrhu na jmenování a odvolání ředitele se vyžaduje souhlas alespoň tříčtvrtinové většiny všech členů rady univerzitní nemocnice.

(2) Funkční období ředitele je 5 let.

(3) Funkce ředitele se lze vzdát. Vzdá-li se ředitel funkce, funkce ředitele končí dnem doručení prohlášení ředitele o vzdání se funkce ministroví.

(4) Dojde-li k ukončení výkonu funkce ředitele, do doby jmenování nového ředitele vykonává tuto funkci prozatímní ředitel, kterého jmenuje ministr.

Díl 3

Rada univerzitní nemocnice

§ 11

Působnost rady univerzitní nemocnice

(1) Rada univerzitní nemocnice dbá na zachování účelu, pro který byla univerzitní nemocnice zřízena, a na řádné hospodaření s jejím majetkem.

(2) Rada univerzitní nemocnice

- a) kontroluje, zda činnost univerzitní nemocnice je v souladu se statutem univerzitní nemocnice, tímto zákonem a jinými právními předpisy,
- b) schvaluje na návrh ředitele
 1. koncepci činnosti a rozvoje univerzitní nemocnice,
 2. finanční plán, účetní závěrku sestavenou k rozvahovému dni a výroční zprávu univerzitní nemocnice,
 3. organizační řád a jeho změny,
 4. volební řád a jeho změny,
- c) vyjadřuje se k vypořádání záporného výsledku hospodaření běžného účetního období,
- d) kontroluje, zda účetnictví je vedeno v souladu s právními předpisy o účetnictví,
- e) projednává věci týkající se činnosti nebo hospodaření univerzitní nemocnice, které jí k projednání předloží ředitel, ministr nebo rektor vysoké školy, se kterou má univerzitní nemocnice uzavřenu smlouvu o spolupráci podle § 17 (dále jen „smlouva o spolupráci“), akademická rada této vysoké školy nebo děkan lékařské nebo farmaceutické fakulty určené ve smlouvě o spolupráci (dále jen „určená fakulta“),
- f) zpracovává zprávu o své činnosti za kalendářní rok, kterou předkládá ministerstvu a zveřejňuje na internetových stránkách univerzitní nemocnice nejpozději do konce šestého měsíce následujícího kalendářního roku a
- g) předkládá ministerstvu návrh na změnu statutu univerzitní nemocnice.

(3) Rada univerzitní nemocnice vydává na návrh ředitele předchozí souhlas k právním jednáním, kterými univerzitní nemocnice hodlá

- a) nabýt nebo zcizit nemovitou věc,
- b) zcizit movitou věc, jejíž hodnota je vyšší než 5 000 000 Kč,
- c) zřídit věcné právo k věci univerzitní nemocnice,
- d) uzavřít smlouvu o nájmu nebo pachtu nemovité věci nebo movité věci, jejíž hodnota je vyšší než 1 000 000 Kč,
- e) bezúplatně zcizit movitou věc, jejíž hodnota je vyšší než 1 000 000 Kč,

- f) prominout či uznat dluh vyšší než 500 000 Kč, nebo
- g) uzavřít, změnit nebo ukončit smlouvu o spolupráci.

(4) Rada univerzitní nemocnice nevydá předchozí souhlas k právnímu jednání, které by bylo v rozporu s tímto zákonem, jiným právním předpisem nebo s požadavkem řádného hospodaření s majetkem univerzitní nemocnice.

(5) Rada univerzitní nemocnice dále

- a) navrhuje ministrovi jmenování a odvolání ředitele univerzitní nemocnice a
- b) pověřuje svého člena zastupováním univerzitní nemocnice v soudním nebo správním řízení, jehož účastníkem je ředitel.

(6) Člen rady univerzitní nemocnice je při výkonu své funkce oprávněn nahlížet do všech dokladů a záznamů, s výjimkou zdravotnické dokumentace, které se týkají činnosti univerzitní nemocnice.

§ 12

Jmenování a volba členů rady univerzitní nemocnice

(1) Rada univerzitní nemocnice má 7 členů, z nichž 3 členy jmenuje a odvolává ministr, 1 člena jmenuje a odvolává ministr na návrh Ministerstva financí, 2 členy jmenuje a odvolává ministr na návrh vysoké školy, se kterou univerzitní nemocnice má nebo má mít uzavřenu smlouvu o spolupráci; návrh předkládá rektor vysoké školy po dohodě s děkanem určené lékařské fakulty; a 1 člena volí a odvolávají zaměstnanci. Má-li univerzitní nemocnice uzavřeny smlouvy o spolupráci se dvěma vysokými školami, navrhuje členy rady univerzitní nemocnice vysoká škola uvedená v příloze č. 3 k tomuto zákonu. Návrh Ministerstva financí a návrh vysoké školy na jmenování nebo odvolání člena rady univerzitní nemocnice je pro ministra závazný.

(2) Funkční období člena rady univerzitní nemocnice je 5 let.

(3) Právo volit a odvolat člena rady univerzitní nemocnice mají pouze zaměstnanci, kteří jsou k univerzitní nemocnici v pracovním poměru a jejichž pracovní poměr trvá ke dni volby alespoň 6 měsíců. Zvolen může být pouze zaměstnanec, který splňuje podmínky podle věty první. K platnosti volby nebo odvolání člena rady univerzitní nemocnice se vyžaduje, aby hlasování bylo tajné a aby se voleb zúčastnila alespoň polovina oprávněných voličů. Zvolen je ten zaměstnanec, který získá většinu hlasů zúčastněných voličů; to platí obdobně i pro jeho odvolání. Volbu člena rady univerzitní nemocnice voleného zaměstnanci organizuje univerzitní nemocnice tak, aby se jí mohl účastnit co nejvyšší počet voličů. Návrh na volbu nebo odvolání člena rady univerzitní nemocnice je oprávněn podat ředitel, odborová organizace nebo rada zaměstnanců, která v univerzitní nemocnici působí, nebo společně alespoň 10 % zaměstnanců, kteří splňují podmínky podle věty první. Podrobnosti o organizaci voleb stanoví volební řád.

(4) Funkce člena rady není slučitelná s funkcí ředitele nebo vedoucího zaměstnance přímo podřízeného řediteli, nejedná-li se o přednostu společného pracoviště.

(5) Člen rady univerzitní nemocnice se ujímá výkonu funkce jmenováním nebo volbou, ne však dříve než dnem následujícím po dni, kdy skončila funkce dosavadního člena rady univerzitní nemocnice.

§ 13

Jednání rady univerzitní nemocnice

(1) Rada univerzitní nemocnice ze svých členů volí a odvolává svého předsedu a místopředsedu, který zastupuje předsedu v době jeho nepřítomnosti.

(2) Rada univerzitní nemocnice rozhoduje nadpoloviční většinou hlasů všech svých členů, nestanoví-li tento zákon jinak. Každý člen rady univerzitní nemocnice má jeden hlas.

(3) Pro přijetí rozhodnutí rady univerzitní nemocnice o zřízení, změně, zrušení nebo odborném zaměření společného pracoviště univerzitní nemocnice a vysoké školy, o schválení koncepce činnosti a rozvoje univerzitní nemocnice, o schválení finančního plánu a o schválení organizačního řádu a jeho změny se vyžaduje souhlas alespoň tříčtvrtinové většiny všech členů rady univerzitní nemocnice.

(4) Jednání rady univerzitní nemocnice se koná alespoň jedenkrát za 3 měsíce a svolává je předseda nebo místopředseda rady univerzitní nemocnice. Jednání rady univerzitní nemocnice řídí předseda nebo místopředseda rady univerzitní nemocnice nebo jiný člen rady univerzitní nemocnice k tomu pověřený předsedou nebo místopředsedou rady univerzitní nemocnice. Jednání rady univerzitní nemocnice se kromě jejích členů může účastnit také ředitel a rektor vysoké školy, se kterou má univerzitní nemocnice uzavřenu smlouvu o spolupráci, předseda akademické rady a děkan určené fakulty této vysoké školy; jiné osoby se mohou účastnit jednání rady univerzitní nemocnice pouze s jejím souhlasem.

(5) Rada univerzitní nemocnice musí být svolána též v případě, požádá-li o to ředitel, ministr, rektor vysoké školy, se kterou má univerzitní nemocnice uzavřenu smlouvu o spolupráci, nebo děkan určené fakulty této vysoké školy, a to bez zbytečného odkladu.

(6) Rada univerzitní nemocnice může přijímat rozhodnutí i mimo jednání, a to v písemné formě nebo s využitím technických prostředků. Člen rady univerzitní nemocnice, který je oprávněn svolat jednání rady univerzitní nemocnice, zašle návrh rozhodnutí všem dalším členům rady univerzitní nemocnice; návrh se zasílá na adresu určenou členem rady univerzitní nemocnice, jemuž je návrh zasílán. Nedoručí-li člen rady univerzitní nemocnice ve lhůtě uvedené v návrhu rozhodnutí členu rady univerzitní nemocnice oprávněnému ke svolání jednání rady univerzitní nemocnice souhlas s návrhem rozhodnutí, platí, že s návrhem nesouhlasí. Lhůta pro vyjádření člena rady univerzitní nemocnice nesmí být kratší než 7 dnů ode dne, kdy mu byl návrh doručen. Rozhodnutí, včetně dne jeho přijetí, oznámí člen rady univerzitní nemocnice oprávněný ke svolání jednání rady univerzitní nemocnice všem dalším členům rady univerzitní nemocnice.

(7) O průběhu jednání rady univerzitní nemocnice a o jejích rozhodnutích se pořizuje zápis podepsaný předsedajícím; přílohou zápisu je seznam přítomných. V zápisu se jmenovitě uvedou členové rady univerzitní nemocnice, kteří hlasovali proti přijetí jednotlivých rozhodnutí nebo se zdrželi hlasování; u neuvedených členů se má za to, že hlasovali pro přijetí rozhodnutí.

§ 14

Smlouva o výkonu funkce ředitele a člena rady univerzitní nemocnice

(1) Práva a povinnosti mezi univerzitní nemocnicí a ředitelem nebo členem rady univerzitní nemocnice se řídí smlouvou o výkonu funkce (dále jen „smlouva o výkonu funkce“), nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Ve smlouvě o výkonu funkce musí být sjednány podmínky výkonu funkce včetně odměny za výkon této funkce.

(3) Poskytování jiného plnění za výkon funkce, než je sjednáno ve smlouvě o výkonu funkce nebo stanoveno v odstavci 5, se zakazuje.

(4) Smlouva o výkonu funkce se uzavírá v písemné formě. Smlouvu o výkonu funkce ředitele uzavírá za univerzitní nemocnici rada univerzitní nemocnice po předchozím souhlasu ministerstva. Smlouvu o výkonu funkce člena rady univerzitní nemocnice uzavírá za univerzitní nemocnici ředitel po předchozím souhlasu ministerstva.

(5) Členu rady univerzitní nemocnice náleží cestovní náhrady spojené s výkonem funkce člena rady univerzitní nemocnice v rozsahu a za podmínek stanovených pro zaměstnance zákoníkem práce. Pravidelným pracovištěm se pro účely cestovních náhrad rozumí bydliště člena rady univerzitní nemocnice.

§ 15

Skončení funkce člena rady univerzitní nemocnice

(1) Funkce člena rady univerzitní nemocnice končí

- a) uplynutím jeho funkčního období,
- b) dnem doručení odvolání člena rady univerzitní nemocnice,
- c) dnem doručení prohlášení člena rady univerzitní nemocnice o vzdání se funkce ministři,
- d) smrtí, prohlášením za mrtvého nebo prohlášením za nezvěstného, nebo
- e) dnem jmenování do funkce ředitele.

(2) Ministr může odvolat člena rady univerzitní nemocnice, jestliže člen rady univerzitní nemocnice nemůže vykonávat funkci člena rady univerzitní nemocnice po dobu delší než 6 měsíců nebo se opakovaně nedostavil na jednání rady univerzitní nemocnice. Člen rady univerzitní nemocnice jmenovaný na návrh Ministerstva financí nebo vysoké školy může být odvolán z důvodů uvedených ve větě první i bez návrhu na odvolání podaného Ministerstvem financí nebo vysokou školou.

Díl 4

Akademická rada

§ 16

(1) Akademická rada je poradním orgánem ředitele a rady univerzitní nemocnice.

(2) Akademická rada

- a) vydává stanovisko k návrhu
 1. koncepce činnosti a rozvoje univerzitní nemocnice,
 2. výroční zprávy,

3. smlouvy o spolupráci a její změny,
 4. na zřízení, změnu nebo zrušení a odborné zaměření společných pracovišť univerzitní nemocnice a vysoké školy a dalších odborných pracovišť univerzitní nemocnice využívaných k výuce, vědecké, výzkumné nebo vývojové činnosti a specializačnímu vzdělávání zdravotnických pracovníků a dalších pracovníků ve zdravotnictví podle smlouvy o spolupráci,
- b) podílí se na posuzování grantových a dalších výzkumných projektů a projednávání zpráv o těchto projektech,
 - c) vyjadřuje se k zásadním otázkám, které se týkají výuky, vědecké, výzkumné nebo vývojové činnosti a specializačního vzdělávání zdravotnických pracovníků a dalších pracovníků ve zdravotnictví, včetně hodnocení těchto činností,
 - d) vyjadřuje se k věci, které jí předloží ředitel, rada univerzitní nemocnice, ministr, rektor vysoké školy, s níž má univerzitní nemocnice uzavřenu smlouvu o spolupráci, nebo děkan určené fakulty a
 - e) schvaluje jednací řád akademické rady a jeho změny.

(3) Členy akademické rady jmenuje a odvolává ředitel univerzitní nemocnice a děkan určené fakulty. Počet členů akademické rady a určení, kolik z nich jmenuje ředitel univerzitní nemocnice a kolik děkan určené fakulty, stanoví smlouva o spolupráci.

(4) Člen akademické rady se ujímá výkonu funkce jmenováním, ne však dříve než dnem následujícím po dni, kdy skončila funkce dosavadního člena akademické rady.

(5) Akademická rada ze svých členů volí a odvolává svého předsedu a místopředsedu, který zastupuje předsedu v době jeho nepřítomnosti.

(6) Členu akademické rady náleží cestovní náhrady spojené s výkonem funkce člena akademické rady v rozsahu a za podmínek stanovených pro zaměstnance zákoníkem práce. Pravidelným pracovištěm se pro účely cestovních náhrad rozumí bydliště člena akademické rady.

Hlava III

Spolupráce univerzitní nemocnice s vysokou školou

§ 17

Smlouva o spolupráci

(1) K zajištění spolupráce při uskutečňování výuky, specializačního vzdělávání zdravotnických pracovníků a dalších pracovníků ve zdravotnictví a vědecké, výzkumné a vývojové činnosti uzavírají univerzitní nemocnice a vysoká škola uvedené v příloze č. 3 k tomuto zákonu veřejnoprávní smlouvu o spolupráci.

(2) Smluvní stranou smlouvy o spolupráci je vysoká škola, která má akreditován studijní program všeobecné lékařství nebo vojenské všeobecné lékařství a uskutečňuje výuku studentů ve stejné obci, ve které je zdravotnické zařízení univerzitní nemocnice, v němž bude uskutečňována výuka studentů vysoké školy podle této smlouvy.

(3) Univerzitní nemocnice může vedle smlouvy o spolupráci s vysokou školou uvedenou v příloze č. 3 k tomuto zákonu uzavřít další smlouvu o spolupráci s jednou vysokou školou, která má akreditován studijní program farmacie nebo vojenská farmacie a není uvedena v příloze č. 3 k tomuto zákonu.

(4) Smlouva o spolupráci upravuje

- a) závazek vysoké školy uskutečňovat výuku studentů studijního programu všeobecné lékařství, vojenské všeobecné lékařství, farmacie nebo vojenská farmacie v univerzitní nemocnici; má-li vysoká škola akreditován též jiný bakalářský, magisterský nebo doktorský studijní program zdravotnického zaměření, také závazek vysoké školy uskutečňovat výuku studentů tohoto studijního programu v univerzitní nemocnici,
- b) závazek univerzitní nemocnice umožnit výuku studentů studijního programu všeobecné lékařství, vojenské všeobecné lékařství, farmacie nebo vojenská farmacie v univerzitní nemocnici; má-li vysoká škola akreditován též jiný bakalářský, magisterský nebo doktorský studijní program zdravotnického zaměření, také závazek univerzitní nemocnice umožnit výuku studentů tohoto studijního programu v univerzitní nemocnici,
- c) určenou fakultu, výuka jejichž studentů bude uskutečňována v univerzitní nemocnici; tím není dotčena možnost sjednat v této smlouvě také uskutečňování výuky studentů jiných fakult vysoké školy v univerzitní nemocnici a
- d) závazek univerzitní nemocnice umožnit vzdělávání lékařů, farmaceutů a zubních lékařů zařazených v specializačním vzdělávání podle vzdělávacího programu příslušného specializačního oboru.

(5) Smlouva o spolupráci dále upravuje

- a) rozsah, strukturu a personální zajištění klinické a praktické výuky v univerzitní nemocnici,
- b) společná pracoviště,
- c) počet členů akademické rady s určením, kolik z nich jmenuje ředitel a kolik děkan určené fakulty,
- d) podmínky využití majetku univerzitní nemocnice při uskutečňování výuky,
- e) podmínky činnosti akademických pracovníků vysoké školy v univerzitní nemocnici,
- f) podmínky využití majetku vysoké školy při poskytování zdravotních služeb,
- g) podmínky vzájemné spolupráce při vědecké, výzkumné nebo vývojové činnosti,
- h) způsob poskytování finančních prostředků mezi univerzitní nemocnicí a vysokou školou a
- i) minimální odborné požadavky na přednosta a další vedoucí zaměstnance univerzitní nemocnice, kteří se podílejí na výuce studentů a v jejichž přímé řídicí působnosti jsou lékaři, zubní lékaři, farmaceuti a další osoby podílející se na výuce studentů při poskytování zdravotních služeb v univerzitní nemocnici.

(6) Smlouva o spolupráci dále vymezuje zdravotní služby, při jejichž poskytování bude uskutečňována výuka, výzkum nebo vývoj.

(7) Ve sporu o uzavření smlouvy o spolupráci a ve sporu z této smlouvy rozhoduje pro tento spor ustavená rozhodčí komise. Rozhodčí komise je složená z 6 rozhodců; 3 rozhodce jmenuje ministr a 3 rozhodce jmenuje rektor vysoké školy. Návrh na zahájení řízení se podává ministerstvu. Je-li navrhovatelem vysoká škola, je jmenování rozhodců rektorem vysoké školy součástí návrhu na zahájení řízení. Je-li navrhovatelem univerzitní nemocnice, zašle ministerstvo návrh na zahájení řízení vysoké škole k vyjádření až po jmenování rozhodců ministrem; jmenování rozhodců rektorem vysoké školy je součástí jejího vyjádření k návrhu. Proti rozhodnutí rozhodčí komise lze podat žalobu podle soudního řádu správního. Činnost rozhodčí komise administrativně zajišťuje a náklady řízení hradí ministerstvo. Ministerstvo je oprávněno si vyžádat od rozhodčí komise informace o její činnosti včetně informací týkajících se sporů.

§ 18

Společná pracoviště univerzitní nemocnice a vysoké školy

(1) Společnými pracovišti univerzitní nemocnice a vysoké školy jsou univerzitní kliniky, univerzitní ústavy, univerzitní lékárny a další pracoviště uvedená ve smlouvě o spolupráci.

(2) Společnými pracovišti mohou být také větší organizační celky zahrnující univerzitní kliniku, univerzitní ústav nebo univerzitní lékárnu.

(3) Společná pracoviště zřizuje, mění a ruší ředitel univerzitní nemocnice po dohodě s děkanem určené fakulty po předchozím souhlasu rady univerzitní nemocnice. Společná pracoviště jsou organizačními útvary univerzitní nemocnice.

(4) Univerzitní nemocnice a vysoká škola sdílí za účelem zajištění podmínek pro plnění pracovních úkolů na společném pracovišti informace o zaměstnancích vykonávajících práci na tomto pracovišti, týkající se rozvrhu a evidence pracovní doby, doby odpočinku, dovolené a překážek v práci.

(5) Označení „univerzitní klinika“, „univerzitní ústav“ a „univerzitní lékárna“, překlad těchto označení nebo označení od nich odvozené je oprávněna užívat v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb pouze univerzitní nemocnice pro společná pracoviště podle tohoto zákona.

§ 19

Přednosta společného pracoviště

(1) Vedoucím zaměstnancem, který stojí v čele univerzitní kliniky nebo univerzitního ústavu, je přednosta, kterého jmenuje a odvolává ředitel po dohodě s děkanem určené lékařské fakulty. Přednosta je jmenován na základě výběrového řízení na dobu nejvýše 5 let; přednosta může být jmenován i opakovaně. Nedojde-li ke jmenování přednosta do 3 měsíců od uvolnění této funkce, jmenuje přednostu i bez výběrového řízení ministr po dohodě s rektorem vysoké školy. Ministr nebo děkan určené lékařské fakulty může navrhnout řediteli odvolání přednosta; pokud ředitel přednostu do 3 měsíců od obdržení návrhu neodvolá, může přednostu odvolat ministr po dohodě s rektorem vysoké školy.

(2) V čele univerzitní lékárny je přednosta, kterého jmenuje a odvolává ředitel po dohodě s děkanem určené farmaceutické fakulty. Přednostou univerzitní lékárny může být pouze farmaceut. Přednosta je jmenován na základě výběrového řízení na dobu nejvýše 5 let;

přednosta může být jmenován i opakovaně. Nedojde-li ke jmenování přednosta do 3 měsíců od uvolnění této funkce, jmenuje přednostu i bez výběrového řízení ministr po dohodě s rektorem vysoké školy. Ministr nebo děkan určené farmaceutické fakulty může navrhnout řediteli odvolání přednosta; pokud ředitel přednostu do 3 měsíců od obdržení návrhu neodvolá, může přednostu odvolat ministr po dohodě s rektorem vysoké školy.

§ 20

Vědecká, výzkumná a vývojová činnost

(1) V univerzitní nemocnici se vědecká, výzkumná a vývojová činnost uskutečňuje zejména ve spolupráci s vysokou školou.

(2) Výsledky vědecké, výzkumné a vývojové činnosti vykonávané na společných pracovištích a transfer technologií jsou společnými výsledky univerzitní nemocnice a vysoké školy; způsob určování podílu univerzitní nemocnice a vysoké školy na těchto výsledcích, vedení evidence těchto výsledků a jejich vykazování upravuje smlouva o spolupráci. Nedohodnou-li se univerzitní nemocnice a vysoká škola jinak, platí, že jejich podíly na výsledcích vědecké, výzkumné a vývojové činnosti a transferu technologií jsou stejné.

§ 21

Akademická práva a svobody

(1) Při uskutečňování vzdělávací, vědecké a výzkumné činnosti v univerzitní nemocnici se zaručují

- a) svoboda vědy a výzkumu a zveřejňování výsledků,
- b) svoboda výuky spočívající především v její otevřenosti různým vědeckým názorům a vědeckým a výzkumným metodám a
- c) právo učit se, zahrnující svobodu vyjadřovat vlastní názory ve výuce.

(2) Výkon akademických práv a svobod nesmí ohrozit nebo omezit poskytování zdravotních služeb a nesmí být v rozporu s požadavky na poskytování zdravotních služeb stanovenými jiným právním předpisem.

Hlava IV

Hospodaření univerzitní nemocnice

§ 22

Základní ustanovení

(1) Univerzitní nemocnice je povinna svůj majetek využívat k účelu, ke kterému byla ustavena. K doplňkové činnosti může svůj majetek využívat pouze za podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Univerzitní nemocnice je oprávněna použít výnosy pouze v souvislosti s náklady na její činnost.

(3) Majetek univerzitní nemocnice nemůže být předmětem insolvenčního řízení podle insolvenčního zákona.

(4) Hospodaření univerzitní nemocnice s veřejnými prostředky podléhá finanční kontrole ministerstva a Ministerstva financí podle jiného právního předpisu.

§ 23

Doplňková činnost

(1) Univerzitní nemocnice může vedle hlavní činnosti vykonávat doplňkovou činnost, pokud

- a) navazuje na hlavní činnost a slouží k zajištění provozu univerzitní nemocnice nebo je vykonávána pro splnění povinnosti uložené univerzitní nemocnici podle jiného právního předpisu anebo je vykonávána za účelem účinnějšího využití majetku a lidských zdrojů univerzitní nemocnice a
- b) jejím vykonáváním není ohrožen účel univerzitní nemocnice nebo její hlavní činnost.

(2) Náklady a výnosy z každé doplňkové činnosti jsou v účetnictví vedeny odděleně.

(3) Na úhradu dluhů vzniklých z doplňkové činnosti lze použít peněžní prostředky přijaté v souvislosti s výnosy z hlavní činnosti pouze s předchozím souhlasem rady.

(4) Výnosy z každé jednotlivé doplňkové činnosti za kalendářní rok musí dosahovat alespoň celkových skutečně vynaložených úplných nákladů průkazně alokovaných na tuto činnost za stejné období. V opačném případě univerzitní nemocnice neprodleně takovou činnost ukončí, nerozhodne-li ministerstvo jinak.

(5) Není-li splněna podmínka podle odstavce 4 věty první, univerzitní nemocnice nesmí v následujícím kalendářním roce bez předchozího souhlasu rady univerzitní nemocnice

- a) rozšířit předmět doplňkové činnosti,
- b) zvýšit náklady na doplňkovou činnost oproti nákladům předchozího kalendářního roku.

(6) Podle odstavců 3 až 5 se nepostupuje v případě doplňkové činnosti, která je vykonávána pro splnění povinnosti uložené univerzitní nemocnici podle jiného právního předpisu.

§ 24

Finanční plán

(1) Univerzitní nemocnice sestavuje finanční plán na kalendářní rok s přihlédnutím k výsledku hospodaření minulého účetního období. Do finančního plánu zahrne náklady a výnosy související s hlavní a doplňkovou činností, a to alokované na hlavní činnost a každou jednotlivou doplňkovou činnost.

(2) Univerzitní nemocnice využívá kladný výsledek hospodaření běžného účetního období nejprve k vypořádání případného záporného výsledku hospodaření předcházejících účetních období a k financování hlavní činnosti.

§ 25

Výnosy a náklady

(1) Výnosy univerzitní nemocnice jsou zejména

- a) výnosy za poskytnuté zdravotní služby,
- b) výnosy z majetku,
- c) výnosy z doplňkové činnosti,
- d) výnosy ze vzdělávací činnosti poskytované školám a jiným vzdělávacím zařízením,
- e) výnosy z výzkumné a vývojové činnosti mimo výnosy z prostředků ze státního rozpočtu,
- f) výnosy z prostředků ze státního rozpočtu,
- g) výnosy z prostředků z fondů Evropské unie, nebo
- h) výnosy z darů a dědictví.

(2) Náklady univerzitní nemocnice jsou

- a) náklady z hlavní činnosti a
- b) náklady z doplňkové činnosti.

(3) Univerzitní nemocnice může žádat o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu.

§ 26

Fondy

(1) Univerzitní nemocnice tvoří tyto peněžní fondy:

- a) rezervní fond a
- b) sociální fond.

(2) Zůstatky peněžních fondů k 31. prosinci běžného roku se převádějí do následujícího kalendářního roku.

§ 27

Rezervní fond

(1) Zdrojem rezervního fondu jsou

- a) přiděl peněžních prostředků nejméně ve výši 5 % z kladného rozdílu peněžních příjmů a peněžních výdajů za uplynulý kalendářní rok a
- b) přijaté peněžní dary.

(2) Prostředky rezervního fondu mohou být použity k

- a) úhradě záporného rozdílu peněžních příjmů a peněžních výdajů za uplynulý kalendářní rok,
- b) úhradě sankcí,
- c) překlenutí dočasného nedostatku peněžních prostředků pro úhradu splatných dluhů, nebo
- d) jiným mimořádným výdajům schváleným ministerstvem.

§ 28

Sociální fond

(1) Zdrojem sociálního fondu je základní příděl ve výši 2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů a odměny za pracovní pohotovost.

(2) Sociální fond se používá ve prospěch zaměstnanců univerzitní nemocnice k zabezpečení jejich kulturních, sociálních a dalších potřeb.

(3) Na další příjmy, hospodaření a použití prostředků sociálního fondu se použijí právní předpisy o fondu kulturních a sociálních potřeb státních příspěvkových organizací obdobně.

Majetek

§ 29

(1) Majetkem univerzitní nemocnice je majetek, který

- a) do univerzitní nemocnice vložil stát,
- b) na univerzitní nemocnici přešel podle tohoto zákona, nebo
- c) univerzitní nemocnice nabyla jinak, než je uvedeno v písmenech a) a b).

(2) Univerzitní nemocnice je povinna pečovat o rozvoj, hospodárné využívání a ochranu svého majetku.

§ 30

(1) Univerzitní nemocnice smí přenechat věc, jejíž hodnota přesahuje 10 000 000 Kč, k bezplatnému užívání na základě smlouvy o výpůjčce jen s předchozím souhlasem ministerstva.

(2) Univerzitní nemocnice může úplatně

- a) nabýt věc v hodnotě přesahující 20 000 000 Kč, nebo
- b) zcizit věc v hodnotě přesahující 10 000 000 Kč,

pouze s předchozím souhlasem ministerstva.

(3) Univerzitní nemocnice může bezúplatně zcizit nemovitou věc, pouze je-li nabyvatelem vlastnického práva k nemovité věci jiná univerzitní nemocnice a s předchozím souhlasem ministerstva.

(4) Univerzitní nemocnice může zcizit nemovitou věc pouze s předchozím souhlasem ministerstva a Ministerstva financí.

§ 31

(1) Univerzitní nemocnice nesmí

- a) založit obchodní korporaci nebo se takového založení účastnit,
- b) provést peněžitý nebo nepeněžitý vklad do jiné právnické osoby nebo jinak nabýt majetkovou účast v jiné právnické osobě bez předchozího souhlasu ministerstva,
- c) vydat cenné papíry nebo zaknihované cenné papíry,
- d) úplatně nabýt jiné cenné papíry nebo zaknihované cenné papíry než cenné nebo zaknihované cenné papíry vydané státem,
- e) sjednat smlouvu o úvěru, nebo
- f) sjednat smlouvu o zápůjčce.

(2) Univerzitní nemocnice se může sdružit s jinou osobou za účelem společné činnosti nebo věci pouze s předchozím souhlasem ministerstva.

(3) Univerzitní nemocnice smí převzít celý majetek jiné osoby nebo jeho poměrně určenou část pouze s předchozím souhlasem ministerstva.

§ 32

(1) Univerzitní nemocnice nesmí zajistit dluh jiné osoby. Zřizovat zástavní právo k zajištění vlastního dluhu může univerzitní nemocnice pouze s předchozím souhlasem ministerstva.

(2) Univerzitní nemocnice může s třetí osobou uzavřít smlouvu o zajištění svého dluhu pouze s předchozím souhlasem ministerstva.

(3) Univerzitní nemocnice může zatížit nemovitou věc věcným břemenem v nezbytném rozsahu pro účely zřízení nebo provozu technického vybavení, veřejně prospěšné stavby, popřípadě k zajištění nezbytného přístupu vlastníka k jeho stavbě. V ostatních případech může zatížit nemovitou věc věcným břemenem pouze s předchozím souhlasem ministerstva. Věcné břemeno se sjedná za úplatu a pouze v takovém rozsahu, aby nebránilo univerzitní nemocnici ve výkonu hlavní činnosti.

§ 33

Účetnictví

(1) Univerzitní nemocnice vede účetnictví podle zákona o účetnictví.

(2) Univerzitní nemocnice je povinna mít řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku ověřenu auditorem.

§ 34

Výroční zpráva

(1) Univerzitní nemocnice vypracovává a po schválení radou univerzitní nemocnice zveřejňuje výroční zprávu na svých internetových stránkách, a to nejpozději do 6 měsíců po skončení hodnoceného období, kterým je kalendářní rok.

(2) Výroční zpráva vedle náležitostí stanovených zákonem o účetnictví obsahuje

- a) informace o složení a činnosti orgánů univerzitní nemocnice v hodnoceném období,
- b) hodnocení hlavní činnosti,
- c) hodnocení doplňkové činnosti a
- d) informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření.

Hlava V

Vojenská univerzitní nemocnice

§ 35

(1) Vojenská univerzitní nemocnice je státní příspěvkovou organizací.

(2) Vojenská univerzitní nemocnice se řídí ustanoveními § 1, 2, 17 až 21, 35, 37, 42 odst. 8 a § 43.

(3) Podmínka, že vysoká škola uskutečňuje výuku studentů ve stejné obci, ve které je zdravotnické zařízení univerzitní nemocnice, se na uzavření smlouvy o spolupráci mezi vojenskou univerzitní nemocnicí a vojenskou vysokou školou nevztahuje.

(4) Účelem vojenské univerzitní nemocnice se dále rozumí plnění úkolů pro potřeby ozbrojených sil České republiky. Hlavní činností vojenské univerzitní nemocnice se dále rozumí plnění úkolů v oblasti krizového řízení, odborného výcviku vojáků z povolání, vojáků v aktivní záloze a civilního personálu ozbrojených sil, poskytování zdravotních služeb vojákům z povolání, válečným veteránům a vojenským důchodcům a plnění úkolů ozbrojených sil České republiky.

(5) Působnost, kterou podle tohoto zákona vykonává ministr nebo ministerstvo, vykonává ve vztahu k vojenské univerzitní nemocnici ministr obrany nebo Ministerstvo obrany.

(6) Vojenskou univerzitní nemocnicí je univerzitní nemocnice uvedená v části B přílohy č. 2 k tomuto zákonu.

Hlava VI

Společná ustanovení

§ 36

Jmenování na vedoucí pracovní místo organizačního útvaru univerzitní nemocnice

Vedoucího organizačního útvaru univerzitní nemocnice jmenuje a odvolává ředitel.

§ 37

Spolupráce univerzitní nemocnice s dalšími školami a vzdělávacími zařízeními

Univerzitní nemocnice může vedle smlouvy o spolupráci uzavřené podle § 17 uzavřít se školami a dalšími vzdělávacími zařízeními i jiné smlouvy upravující vzájemnou spolupráci při výuce a dalším vzdělávání zdravotnických pracovníků a dalších pracovníků ve zdravotnictví.

§ 38

Kontrola činnosti univerzitní nemocnice ministerstvem

- (1) Ministerstvo je oprávněno vykonávat kontrolu činnosti univerzitní nemocnice.
- (2) Při kontrole činnosti univerzitní nemocnice postupuje ministerstvo podle kontrolního řádu.

§ 39

Právní jednání univerzitní nemocnice

(1) Vyžaduje-li tento zákon k právnímu jednání souhlas ministerstva, Ministerstva financí nebo rady univerzitní nemocnice, je právní jednání učiněné bez tohoto souhlasu neplatné. Neplatnosti právního jednání podle věty první se může dovolat také ministerstvo nebo Ministerstvo financí; ministerstvo se může dovolat neplatnosti také v případě, jde-li o právní jednání neplatné podle § 8 odst. 5. Souhlas k právnímu jednání musí mít písemnou formu.

(2) Ministerstvo nebo Ministerstvo financí je oprávněno si vyžádat informace k právnímu jednání od rady univerzitní nemocnice a ředitele.

(3) Ministerstvo, Ministerstvo financí a rada univerzitní nemocnice při vydávání souhlasu k právnímu jednání dbají, aby nakládání s majetkem univerzitní nemocnice bylo hospodárné, efektivní a v souladu s účelem, pro který byla univerzitní nemocnice zřízena.

(4) Souhlasem ministerstva, Ministerstva financí nebo rady univerzitní nemocnice vydaným k právnímu jednání není dotčena povinnost ředitele jednat pečlivě a s potřebnými znalostmi.

(5) Souhlas ministerstva, Ministerstva financí nebo rady univerzitní nemocnice se připojí k listině o právním jednání, k němuž je vydán. Pokud se souhlas k právnímu jednání týká nemovité věci evidované v katastru nemovitostí, musí být souhlas nedílnou součástí listiny o tomto právním jednání.

Přestupky

§ 40

- (1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že
 - a) užije označení „univerzitní nemocnice“, překlad tohoto označení nebo označení od něj odvozené v rozporu s § 1 odst. 6, nebo
 - b) užije označení „univerzitní klinika“, „univerzitní ústav“ nebo „univerzitní lékárna“ nebo překlad tohoto označení nebo označení od něj odvozené v rozporu s § 18 odst. 5.

(2) Za přešupek podle odstavee 1 lze uložít pokutu do 500 000 Kč.

§ 41

(1) Přestupky poskytovatele zdravotních služeb podle § 40 odst. 1 projednává správní orgán, který udělil poskytovateli zdravotních služeb oprávnění k poskytování zdravotních služeb; je-li tímto správním orgánem krajský úřad, projednává přešupky v přenesené působnosti.

(2) Pokutu vybírá správní orgán, který ji uložil.

Hlava VII

Přechodná ustanovení

§ 42

(1) Státní příspěvkové organizace uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu mění dnem 1. ledna 2018 právní formu na univerzitní nemocnici s názvem a sídlem uvedeným v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

(2) Univerzitním nemocnicím, na které změnilý právní formu státní příspěvkové organizace podle odstavee 1, vydá ministerstvo statut univerzitní nemocnice ke dni této změny.

(3) Dnem 1. ledna 2018 přechází na univerzitní nemocnici majetek státu, ke kterému příslušelo ke dni 31. prosince 2017 hospodaření státní příspěvkové organizaci, která mění právní formu na univerzitní nemocnici podle odstavee 1. Návrh na zápis vlastnického práva nebo jiného věcného práva do katastru nemovitostí k nemovité věci, která je předmětem evidování v katastru nemovitostí, podá univerzitní nemocnice do 31. ledna 2018. Vkladovou listinou bude potvrzení ministerstva obsahující výčet nemovitých věcí, které jsou předmětem evidování v katastru nemovitostí, a věcných práv, které přešly na univerzitní nemocnici.

(4) Dnem 1. ledna 2018 se peněžní prostředky rezervního fondu a fondu odměn státní příspěvkové organizace stanou peněžními prostředky rezervního fondu univerzitní nemocnice, peněžní prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb státní příspěvkové organizace se stanou peněžními prostředky sociálního fondu univerzitní nemocnice a peněžní prostředky fondu reprodukce majetku státní příspěvkové organizace splynou s ostatními peněžními prostředky univerzitní nemocnice.

(5) Dosavadní ředitel státní příspěvkové organizace uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu se považuje za ředitele univerzitní nemocnice jmenovaného podle tohoto zákona. Jeho funkční období počíná dnem 1. ledna 2018.

(6) Rada univerzitní nemocnice musí být ustanovena do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Do doby ustanovení rady univerzitní nemocnice vykonává její působnost ministerstvo.

(7) Akademická rada musí být ustanovena do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(8) Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha, IČO 61383082, se stává dnem 1. ledna 2018 vojenskou univerzitní nemocnicí s názvem „Ústřední vojenská

nemocnice – Vojenská univerzitní nemocnice Praha“ se sídlem v Praze. K témuž dni vydá Ministerstvo obrany její statut.

§ 43

(1) Univerzitní nemocnice a vysoká škola jsou povinny uzavřít smlouvu o spolupráci podle přílohy č. 3 k tomuto zákonu nejpozději do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Do doby uzavření smlouvy o spolupráci se spolupráce univerzitní nemocnice a vysoké školy při uskutečňování výuky, specializačního vzdělávání zdravotnických pracovníků a dalších pracovníků ve zdravotnictví a vědecké, výzkumné a vývojové činnosti řídí smlouvou uzavřenou před 1. lednem 2018.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o účetnictví

§ 44

V § 1 odst. 3 větě třetí zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 304/2008 Sb., zákona č. 239/2012 Sb. a zákona č. 503/2012 Sb., se za slovo „organizace“ vkládají slova „, univerzitní nemocnice“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o daních z příjmů

§ 45

V § 24 odst. 2 písm. zr) bodě 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. .../2017 Sb., se za slovo „školou“ vkládají slova „, univerzitní nemocnicí“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o vysokých školách

§ 46

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 210/2000 Sb., zákona č. 147/2001 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 96/2004 Sb., zákona č. 121/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 473/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 310/2006 Sb., zákona č. 624/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 110/2009 Sb., zákona č. 419/2009 Sb., zákona č. 159/2010 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 48/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 230/2016 Sb. a zákona č. 24/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 2 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Tím není dotčeno používání označení „univerzitní nemocnice“, „univerzitní klinika“, „univerzitní ústav“ a „univerzitní lékárna“ podle zákona o univerzitních nemocnicích.“.
2. Část třináctá včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 22 zní:

„ČÁST TŘINÁCTÁ
VÝUKA V UNIVERZITNÍCH NEMOCNICÍCH

§ 93

Klinická a praktická výuka v studijních programech zdravotnického zaměření se uskutečňuje zejména v univerzitních nemocnicích²²⁾. V univerzitních nemocnicích se uskutečňuje též související vědecká, výzkumná nebo vývojová činnost.

²²⁾ Zákon č. .../2017 Sb., o univerzitních nemocnicích a o změně některých zákonů (zákon o univerzitních nemocnicích).“.

ČÁST PÁTÁ

Změna rozpočtových pravidel

§ 47

V § 3 písm. h) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění zákona č. 26/2008 Sb. a zákona č. 501/2012 Sb., se na konci textu bodu 7 doplňují slova „a univerzitních nemocnic“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o finanční kontrole

§ 48

V § 2 písm. a) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 123/2003 Sb., se za slova „státní příspěvková organizace,“ vkládají slova „univerzitní nemocnice,“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákoníku práce

§ 49

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 116/2008 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona

č. 126/2008 Sb., zákona č. 294/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 320/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 180/2011 Sb., zákona č. 185/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 385/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 155/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 182/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 205/2015 Sb., zákona č. 298/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb. a zákona č. 460/2016 Sb., se mění takto:

1. V § 109 odst. 3 se na konci písmene e) slovo „nebo“ zrušuje.
2. V § 109 odst. 3 se na konci písmene f) doplňuje slovo „nebo“.
3. V § 109 odst. 3 se za písmeno f) vkládá nové písmeno g), které zní:
„g) univerzitní nemocnice,“.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o zdravotních službách

§ 50

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění zákona č. 167/2012 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 437/2012 Sb., zákona č. 66/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 60/2014 Sb., zákona č. 205/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 147/2016 Sb., zákona č. 189/2016 Sb., zákona č. 192/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb. a zákona č. 298/2016 Sb., se mění takto:

1. V § 47 odst. 1 písm. e) se slova „fakultní nemocnici“ nahrazují slovy „univerzitní nemocnici“.
2. V nadpisu části dvanácté se slova „FAKULTNÍ NEMOCNICE A“ zrušují.
3. § 111 se včetně nadpisu zrušuje.

ČÁST DEVÁTÁ

ÚČINNOST

§ 51

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2018.

**Státní příspěvkové organizace, které mění dnem 1. ledna 2018 právní formu
na univerzitní nemocnici**

Fakultní nemocnice Brno

IČO: 65269705

Adresa sídla:

Jihlavská 340/20

625 00 Brno

mění právní formu na univerzitní nemocnici s názvem

Univerzitní nemocnice Brno se sídlem v Brně

Fakultní nemocnice Hradec Králové

IČO: 00179906

Adresa sídla:

Sokolská 581

500 05 Hradec Králové-Nový Hradec Králové

mění právní formu na univerzitní nemocnici s názvem

Univerzitní nemocnice Hradec Králové se sídlem v Hradci Králové

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady

IČO: 00064173

Adresa sídla:

Šrobárova 1150/50

100 34 Praha 10 – Vinohrady

mění právní formu na univerzitní nemocnici s názvem

Univerzitní nemocnice Královské Vinohrady se sídlem v Praze

Fakultní nemocnice Olomouc

IČO: 00098892

Adresa sídla:

I. P. Pavlova 185/6

779 00 Olomouc

mění právní formu na univerzitní nemocnici s názvem

Univerzitní nemocnice Olomouc se sídlem v Olomouci

Fakultní nemocnice Ostrava

IČO: 00843989

Adresa sídla:

17. listopadu 1790/5

708 52 Ostrava - Poruba

mění právní formu na univerzitní nemocnici s názvem

Univerzitní nemocnice Ostrava se sídlem v Ostravě

Fakultní nemocnice Plzeň

IČO: 00669806

Adresa sídla:

Edvarda Beneše 1128/13

305 99 Plzeň-Bory

mění právní formu na univerzitní nemocnici s názvem

Univerzitní nemocnice Plzeň se sídlem v Plzni

Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně

IČO: 00159816

Adresa sídla:

Pekařská 664/53

656 91 Brno

mění právní formu na univerzitní nemocnici s názvem

Univerzitní nemocnice u sv. Anny v Brně se sídlem v Brně

Fakultní nemocnice v Motole

IČO: 00064203

Adresa sídla:

V Úvalu 84/1

150 06 Praha 5

mění právní formu na univerzitní nemocnici s názvem

Univerzitní nemocnice v Motole se sídlem v Praze

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

IČO: 00064165

Adresa sídla:

U Nemocnice 499/2

128 08 Praha 2

mění právní formu na univerzitní nemocnici s názvem

Všeobecná univerzitní nemocnice v Praze se sídlem v Praze

A. Univerzitní nemocnice

Univerzitní nemocnice Brno

Univerzitní nemocnice Hradec Králové

Univerzitní nemocnice Královské Vinohrady

Univerzitní nemocnice Olomouc

Univerzitní nemocnice Ostrava

Univerzitní nemocnice Plzeň

Univerzitní nemocnice u sv. Anny v Brně

Univerzitní nemocnice v Motole

Všeobecná univerzitní nemocnice v Praze

B. Vojenská univerzitní nemocnice

Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská univerzitní nemocnice Praha

Smluvní strany smlouvy o spolupráci

- a) Univerzitní nemocnice Brno uzavírá smlouvu o spolupráci s Masarykovou univerzitou,
- b) Univerzitní nemocnice Hradec Králové uzavírá smlouvy o spolupráci s Univerzitou Karlovou a s Univerzitou obrany v Brně; členy rady univerzitní nemocnice navrhuje Univerzita Karlova,
- c) Univerzitní nemocnice Královské Vinohrady uzavírá smlouvu o spolupráci s Univerzitou Karlovou,
- d) Univerzitní nemocnice Olomouc uzavírá smlouvu o spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci,
- e) Univerzitní nemocnice Ostrava uzavírá smlouvu o spolupráci s Ostravskou univerzitou,
- f) Univerzitní nemocnice Plzeň uzavírá smlouvu o spolupráci s Univerzitou Karlovou,
- g) Univerzitní nemocnice u sv. Anny v Brně uzavírá smlouvu o spolupráci s Masarykovou univerzitou,
- h) Univerzitní nemocnice v Motole uzavírá smlouvu o spolupráci s Univerzitou Karlovou,
- i) Všeobecná univerzitní nemocnice v Praze uzavírá smlouvu o spolupráci s Univerzitou Karlovou,
- j) Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská univerzitní nemocnice Praha uzavírá smlouvy o spolupráci s Univerzitou Karlovou a s Univerzitou obrany v Brně.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

O b e c n á č á s t

I. ZHODNOCENÍ PLATNÉHO PRÁVNÍHO STAVU, HLAVNÍ PRINCIPY

A NEZBYTNOST NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY

Návrh zákona o univerzitních nemocnicích a o změně některých zákonů (zákon o univerzitních nemocnicích) byl vypracován na základě Programového prohlášení vlády, v němž se vláda zavázala předložit návrh zákona o veřejných neziskových nemocnicích, který umožní jejich transparentnější a efektivnější řízení.

Cílem návrhu zákona je zakotvit do právního řádu novou formu právnické osoby - univerzitní nemocnici. Potřeba právní úpravy univerzitní nemocnice je dána specifickými podmínkami poskytování zdravotních služeb zajišťovaných státem. Státní příspěvková organizace již nevyhovuje současnému způsobu financování činnosti poskytovatelů zdravotních služeb z veřejného zdravotního pojištění a požadavkům kladeným na jejich efektivní hospodaření a řízení. To se projevuje především u fakultních nemocnic, které se vedle poskytování zdravotních služeb účastní též klinické a praktické výuky studentů vysokých škol v studijních programech zdravotnického zaměření a dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků. Sledovaným cílům nevyhovují ani jiné formy právnických osob již v právním řádu upravené.

Právní úprava státních příspěvkových organizací v zákoně č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, měla, jak je ostatně též uvedeno v důvodové zprávě k jeho návrhu, být právní úpravou pouze přechodnou. Státní příspěvkové organizace měly být v první řadě servisními organizacemi státu, prostřednictvím kterých by stát plnil své úkoly. Současná právní úprava již nereflektuje specifika činností, jež státní příspěvkové organizace poskytující zdravotní služby vyvíjejí. Poskytování zdravotních služeb v působnosti státu provádějí v rozhodující míře fakultní nemocnice, které se též ve spolupráci s vysokými školami (univerzitami) a dalšími vzdělávacími zařízeními podílejí na vzdělávání zdravotnických pracovníků a dalších pracovníků ve zdravotnictví.

Poskytovatelé zdravotních služeb, jejichž zřizovatelem je stát, poskytují komplexní zdravotní péči všem pacientům, přičemž tato péče je v rozhodující míře hrazena z veřejného zdravotního pojištění.

Poskytování zdravotních služeb je vysoce komplexní činností a předpokládá dostatečné personální, materiální a též institucionální zajištění. Současná právní úprava státních příspěvkových organizací však selhává především v institucionálním zajištění této činnosti.

Zásadní problémy jsou především spatřovány v podvázání financování (státní příspěvkové organizace nemohou být financovány z bankovních úvěrů), což znemožňuje efektivně řídit cash flow, v omezení nakládání s majetkem (některá právní jednání podléhají schválení orgány státu, přičemž celý proces může být neúměrně časově náročný).

Současná právní úprava též dostatečně neupravuje vztah fakultních nemocnic a vysokých škol v souvislosti s účastí fakultních nemocnic na klinické a praktické výuce studentů vysokých škol v studijních programech zdravotnického zaměření a dalším vzdělávání zdravotnických pracovníků, což přináší nemalé problémy jak fakultním nemocnicím, tak i vysokým školám.

Přehled platné právní úpravy:

- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů.

Státní příspěvkové organizace:

- a) mají povinnost odvést do státního rozpočtu příjmy z pronájmu nemovitého majetku, popř. z prodeje – podle § 6 odst. 1 písm. i) zákona č. 218/2000 Sb. příjmy státního rozpočtu tvoří, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, příjmy z prodeje a pronájmu majetku České republiky příjmy z prodeje nemovitého majetku České republiky, se kterým hospodaří příspěvkové organizace; podle § 53 odst. 6 zákona č. 218/2000 Sb. příspěvková organizace je povinna do 15 pracovních dnů po připsání částky na její účet odvést do státního rozpočtu příjmy z prodeje nemovitého majetku České republiky, se kterým hospodaří, s výjimkou příjmů z prodeje nemovitého majetku, který příspěvková organizace nabyla darem nebo děděním;
- b) mají povinnost dodržet, aby úhrady, ke kterým se příspěvková organizace zaváže, nepřekračovaly její rozpočet na příslušný rok – podle § 53 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb. úhrady, ke kterým se příspěvková organizace zaváže v běžném roce, nesmí překračovat její rozpočet na tento rok;
- c) nemohou samy měnit účel a předmět svých aktivit (zřizovací listina, statut) – podle § 63 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb. pokud příspěvková organizace vykonává jinou činnost, musí být její předmět a rozsah doplněn do zřizovací listiny před jejím započítím;

- d) nemohou provádět investiční činnost většího rozsahu – podle § 56 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. může příspěvková organizace převést do fondu reprodukce majetku nejvýše 25 % zisku, a to po uhrazení ztráty z předchozího roku;
- e) nemohou uzavírat smlouvy o finančním leasingu – podle § 12 odst. 8 zákona č. 219/2000 Sb. organizační složky nemohou uzavírat smlouvu o poskytnutí věci, bytu nebo nebytového prostoru do užívání spojenou se smlouvou o následném převodu této věci do vlastnictví státu;
- f) jsou v případě nesolventnosti nebo zadluženosti odkázány na zřizovatele – podle § 74 zákona č. 218/2000 Sb. za závazky příspěvkových organizací vzniklé v souvislosti s provozováním hlavní činnosti ručí stát;
- g) se vyznačují nedostatečnou motivací pro efektivní využívání majetku státu jak z hlediska platových předpisů, tak z hlediska předpisů o hospodaření s majetkem státu – podle § 54 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. příspěvek na provoz se stanoví v případě, že rozpočtované náklady bez příspěvku ze státního rozpočtu překračují rozpočtované výnosy. Odvod z provozu stanoví zřizovatel příspěvkové organizaci v případě, že její rozpočtované výnosy překračují rozpočtované náklady;
- h) není možné stimulačně výrazně odlišit mezi lépe hospodařícími příspěvkovými organizacemi a hůře hospodařícími příspěvkovými organizacemi;
- i) nemají podmínky pro rozvoj vícezdrojového financování.

Fakultní nemocnice:

- a) jsou s účinností od 1. 4. 2012 upraveny v zákoně č. 372/2011 Sb., který fakultní nemocnice vymezuje jako státní příspěvkové organizace, u nichž zřizovatelskou funkci vykonává Ministerstvo zdravotnictví. Úprava fakultních nemocnic v zákoně o zdravotních službách je pouze rámcová, neboť v převážné části jen převzala předchozí úpravu obsaženou ve vyhlášce č. 394/1991 Sb., o postavení, organizaci a činnosti fakultních nemocnic a dalších nemocnic, vybraných odborných léčebných ústavů a krajských hygienických stanic v řídicí působnosti ministerstva zdravotnictví České republiky;
- b) se zabývají jak poskytováním zdravotních služeb, tak klinickou a praktickou výukou v oblasti lékařství, farmacie a ošetřování a vědeckou, výzkumnou nebo vývojovou činností (§ 93 zákona o vysokých školách, § 111 zákona o zdravotních službách). Fakultní nemocnice by proto měly představovat zařízení poskytující zdravotní služby na nejvyšší úrovni. Stávající právní úprava však nevytváří odpovídající podmínky pro spolupráci fakultní nemocnice a příslušné lékařské fakulty, čímž vytváří překážky pro odpovídající rozvoj zdravotních služeb, vzdělávání, výuky, vědy a výzkumu;
- c) jsou státními příspěvkovými organizacemi ve smyslu zákona č. 219/2000 Sb., jejichž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví. Fakultní nemocnice hospodaří s majetkem státu a při nakládání s ním jsou omezeny zákonem č. 219/2000 Sb. Při přijetí zákona č. 219/2000 Sb. bylo počítáno s ponecháním dosavadních příspěvkových organizací, zřizovaných podle § 31 dřívějších rozpočtových pravidel České republiky, tj. zákona č. 576/1990 Sb., popřípadě jiných zákonů, pouze po omezenou dobu, a to do přijetí

konečného rozhodnutí o způsobu jejich další existence. Právní forma státní příspěvkové organizace v případě fakultních nemocnic neodpovídá dnešnímu způsobu jejich financování, kdy pouze zlomek jejich rozpočtu je napojen na státní rozpočet;

- d) se při sestavování svého rozpočtu řídí zákonem č. 218/2000 Sb., podle kterého musí být rozpočet příspěvkové organizace po zahrnutí příspěvku ze státního rozpočtu nebo stanovení odvodu do státního rozpočtu sestaven jako vyrovnaný.

Univerzitní nemocnice:

Stávající fakultní nemocnice poskytují vysoce specializovanou zdravotní péči a uskutečňují výzkumnou a vývojovou činnost. Na společných pracovištích fakultní nemocnice a lékařské fakulty se na základě požadavku vysoké školy uskutečňuje klinická a praktická výuka v akreditovaných studijních programech všeobecné lékařství, zubní lékařství a farmacie a v akreditovaných studijních programech a vzdělávacích programech nelékařských zdravotnických oborů a související výzkumná a vývojová činnost.

Právní forma státní příspěvkové organizace neumožňuje vytvářet pro činnost fakultních nemocnic potřebné podmínky, a to zejména v oblasti hospodaření, řízení a zajištění spolupráce s vysokými školami. Odpovídající právní úprava chybí zejména v případě zřizování a řízení společných pracovišť a financování výuky ve fakultních nemocnicích.

Univerzitní nemocnice, s výjimkou vojenské univerzitní nemocnice, nebudou státními příspěvkovými organizacemi; u vojenské univerzitní nemocnice bude stávající forma státní příspěvkové organizace zachována. Navrhovaná právní úprava umožní kvalitní manažerské řízení univerzitní nemocnice se stanovenou odpovědností vedoucích pracovníků a pravidly pro jejich jmenování. Rozhodovací procesy jsou jednoznačně stanoveny a rozděleny mezi radu univerzitní nemocnice, akademickou radu a ředitele univerzitní nemocnice. Návrh zákona rovněž umožní efektivnější spolupráci univerzitních nemocnic a vysokých škol při výzkumu, vědecké práci a vzdělávání.

II. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S ÚSTAVNÍM POŘÁDKEM ČESKÉ REPUBLIKY

Návrh zákona o univerzitních nemocnicích je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Navrhovaná právní úprava bude patřit do skupiny právních předpisů upravujících podmínky práva na ochranu zdraví a bezplatnou zdravotní péči dle čl. 31 Listiny základních práv a svobod.

Pokud se jedná o dopady derogačního nálezu ÚS z 27. 9. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 51/06, 483/2006 Sb., N 171/42 SbNU 471, kterým byla zrušena některá ustanovení zákona č. 245/2006 Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a o změně některých zákonů,

pak tento návrh zákona neobsahuje žádné z ustanovení zákona č. 245/2006 Sb., které bylo Ústavním soudem označeno za protiústavní.

III. ZHODNOCENÍ SLUČITELNOSTI NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S PRÁVEM EVROPSKÉ UNIE

Navrhovanou právní úpravou se neimplementuje právo EU do právního řádu České republiky.

Navrhovaná právní úprava je v souladu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii. Navrhovaná právní úprava je v souladu s článkem 49 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) o svobodě usazování a článkem 56 SFEU o volném pohybu služeb. Univerzitní nemocnice budou subjekty vykonávajícími hospodářskou činnost ve smyslu článků 49, 56 a 101 a násl. SFEU, a proto jako „podniky“ budou podléhat ustanovením o hospodářské soutěži, mj. i článku 107 SFEU a násl., pokud jde o veřejnou podporu. Pro univerzitní nemocnice bude uplatněna výjimka obsažená v čl. 106 odst. 2 SFEU.

IV. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S MEZINÁRODNÍMI SMLOUVAMI, JIMIŽ JE ČESKÁ REPUBLIKA VÁZÁNA

Mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, se na předmětnou oblast nevztahují.

V. DOPADY NA STÁTNÍ ROZPOČET A OSTATNÍ VEŘEJNÉ ROZPOČTY A NA PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ

Nepředpokládá se žádný významný dopad na státní rozpočet a ani na ostatní veřejné rozpočty. Navrhovaná právní úprava nebude mít negativní dopady na podnikatelské prostředí.

VI. SOCIÁLNÍ DOPADY A DOPADY VE VZTAHU K ZÁKAZU DISKRIMINACE A K ROVNOSTI MUŽŮ A ŽEN

Navrhovaná právní úprava nemá dopady na zákaz diskriminace a na rovnost mužů a žen.

Lze předpokládat pozitivní sociální dopady v oblasti dostupnosti a kvality zdravotních služeb.

VII. DOPADY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné dopady na životní prostředí.

VIII. DOPADY VE VZTAHU K OCHRANĚ SOUKROMÍ A OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Navrhovaná právní úprava nezakládá žádné nové zpracování osobních údajů dotčených subjektů. Vzhledem k výše uvedenému se nepředpokládá negativní dopad na ochranu soukromí a osobních údajů.

IX. ZHODNOCENÍ KORUPČNÍCH RIZIK

Navrhovaná právní úprava nezakládá riziko zvýšení korupčních rizik. Činnost univerzitní nemocnice bude podléhat kontrole kolektivního orgánu – radě univerzitní nemocnice a dále Ministerstva zdravotnictví. Ve srovnání se státní příspěvkovou organizací tak dojde k výraznému posílení kontroly. Účetní závěrka a výroční zpráva univerzitní nemocnice budou ověřovány auditorem,

S ohledem na výše uvedené nepředstavuje návrh právní úpravy riziko zvýšení korupčních rizik, ale spíše lze očekávat minimalizaci takového rizika.

X. DOPADY NA VÝKON STÁTNÍ STATISTICKÉ SLUŽBY

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá sběr nových dat, která by byla využitelná pro potřeby státní statistické služby.

XI. DOPADY NA BEZPEČNOST NEBO OBRANU STÁTU

Navrhovaná právní úprava nemá dopady na obranu a bezpečnost státu.

Zvláštní část

K § 1

Univerzitní nemocnice bude právnickou osobou veřejného práva. Tento právní status univerzitní nemocnice odpovídá účelu, ke kterému má být univerzitní nemocnice zřizována.

V souladu s ustanovením § 20 odst. 2 občanského zákoníku se na univerzitní nemocnici bude subsidiárně vztahovat i občanský zákoník. Vzhledem k charakteru univerzitní nemocnice jakožto veřejného ústavu se z ustanovení občanského zákoníku o právnických osobách budou na univerzitní nemocnici vztahovat obecná ustanovení o osobách a právnických osobách,

ze zvláštních ustanovení pak ustanovení o ústavu (§ 402 až 417), a to za podmínky, že nebudou v rozporu s ustanoveními zákona o univerzitních nemocnicích. Vzhledem k podrobné úpravě hospodaření univerzitní nemocnice se však nepoužije ustanovení § 418 občanského zákoníku.

V návaznosti na stávající ochranu označení „univerzita“, jak je zakotvena v zákoně o vysokých školách, bude chráněno i označení „univerzitní nemocnice“, které bude povinnou náležitostí názvu univerzitní nemocnice.

Ustavení a rušení univerzitních nemocnic zákonem by mělo mimo jiné zajistit nezbytnou stabilitu sítě univerzitních nemocnic, a to nejen pro zajištění vysoce specializované lůžkové zdravotní péče, ale též pro zajištění klinické a praktické výuky studentů vysokých škol v studijních programech zdravotnického zaměření a další vzdělávání zdravotnických pracovníků.

Právní vztah mezi Ministerstvem zdravotnictví a univerzitní nemocnicí je veřejnoprávní. Pokud například podle § 8 odst. 3 má mít ministr zdravotnictví pravomoc pozastavit výkon funkce člena rady univerzitní nemocnice z důvodu střetu zájmů, jde o výkon působnosti v oblasti veřejné správy ve smyslu § 1 odst. 1 správního řádu se všemi důsledky z toho plynoucími, pokud jde o procesní režim výkonu těchto pravomocí (správní řízení) a případný soudní přezkum takových správních aktů Ministerstva zdravotnictví ve správním soudnictví.

K § 2

Stanoví se náležitosti statutu univerzitní nemocnice. Univerzitní nemocnice budou pokračovat v činnosti stávajících fakultních nemocnic. Navrhuje se, aby i vůči univerzitním nemocnicím byla zachována působnost Ministerstva zdravotnictví, které by tak kromě jiného bylo příslušným orgánem k vydání statutu univerzitní nemocnice a jeho změn. Změnu může navrhnout rada univerzitní nemocnice. Pokud ji navrhne samotné ministerstvo, musí návrh změny s radou alespoň projednat.

K § 3

Úprava navazuje na ustanovení § 1 odst. 2.

K § 4 až 16

Navrhovaná struktura orgánů umožní efektivnější řízení univerzitní nemocnice a kontrolu její činnosti včetně hospodaření. Složení orgánů umožní zapojit do jejich činnosti vysoké školy i zaměstnance univerzitní nemocnice.

Statutárním orgánem univerzitní nemocnice bude ředitel. Práva a povinnosti mezi univerzitní nemocnicí a ředitelem se řídí přiměřeně ustanoveními občanského zákoníku o příkazu, nestanoví-li smlouva o výkonu funkce ředitele nebo zákon o univerzitních nemocnicích jinak.

Pokud ředitel přestane splňovat zákonné požadavky na výkon funkce, uplatní se ustanovení § 155 odst. 1 občanského zákoníku a tedy jeho funkce zaniká.

Rada univerzitní nemocnice bude především orgánem kontrolním. Tomu odpovídá i její složení – v radě budou také zástupci vysoké školy, se kterou bude mít univerzitní nemocnice uzavřenu smlouvu o spolupráci, zástupce Ministerstva financí a zástupce zaměstnanců.

Působnost orgánů univerzitní nemocnice se stanoví zejména s ohledem na požadavek hospodárného a efektivního využívání majetku univerzitní nemocnice a jeho ochrany a zajištění činnosti univerzitní nemocnice v souladu s jejím statutem.

S ohledem na specifický „akademický“ charakter univerzitní nemocnice se stanoví povinnost konání výběrového řízení na pozici ředitele s tím, že návrh na jeho jmenování a odvolání podává rada univerzitní nemocnice na základě souhlasu tříčtvrtinové většiny svých členů. Za účelem zajištění řízení univerzitní nemocnice v případě ukončení výkonu funkce ředitele se zakládá právo ministra zdravotnictví jmenovat prozatímního ředitele do doby standardního ustanovení ředitele nového.

Akademická rada bude poradním orgánem. V rámci činnosti tohoto orgánu se zástupci lékařské a farmaceutické fakulty budou podílet zejména na řízení činnosti univerzitní nemocnice a řešení zásadních otázek týkajících se výuky a vědecké, výzkumné a vývojové činnosti.

Členy akademické rady budou jmenovat ředitel a děkan fakulty, přičemž určení počtu členů akademické rady a určení, kolik členů bude jmenovat ředitel a kolik členů bude jmenovat děkan fakulty, je vzhledem k charakteru tohoto orgánu a jeho působnosti ponecháno na úpravě ve smlouvě o spolupráci.

K § 17 až 21

Tato úprava navazuje na stávající úpravu fakultních nemocnic v § 111 zákona o zdravotních službách, která bude zrušena, a současně i na nové požadavky na úpravu vztahů mezi univerzitní nemocnicí a vysokou školou.

Na odborných pracovištích univerzitní nemocnice bude nadále uskutečňována klinická a praktická výuka v akreditovaných studijních programech a studijních oborech zdravotnického zaměření, specializační a celoživotní vzdělávání zdravotnických pracovníků a dalších pracovníků ve zdravotnictví a související výzkumná a vývojová činnost, jak je tomu u stávajících fakultních nemocnic. Jedná se zejména o společná pracoviště univerzitní nemocnice a vysoké školy. Návrh zákona vymezuje, co je společným pracovištěm a současně stanoví základní podmínky pro jeho zřízení, změnu a zrušení.

Základní typy společných pracovišť budou uvedeny v zákoně, přičemž zákon umožní, aby na základě smlouvy o spolupráci byly zřizovány i další společná pracoviště pro zajištění výuky a vědecké, výzkumné a vývojové činnosti.

Smlouva o spolupráci je důležitým nástrojem pro zajištění výuky, specializačního vzdělávání a vědecké, výzkumné a vývojové činnosti v univerzitní nemocnici.

Univerzitní nemocnice uzavře smlouvu o spolupráci s vysokou školou určenou v příloze č. 3 k návrhu zákona. Stanoví se, že vysoká škola musí mít akreditován studijní program všeobecné lékařství, který je základním studijním oborem pro přípravu lékařů, případně vojenské všeobecné lékařství, nebo studijní program farmacie, případně vojenská farmacie.

Dále se stanoví podmínka, aby se výuka studentů uskutečňovala ve stejné obci, ve které je zdravotnické zařízení univerzitní nemocnice, v němž bude uskutečňována praktická výuka studentů, s výjimkou výuky ve studijním programu farmacie. Rozsah praktické výuky studentů v univerzitní nemocnici a rozmístění fakultních nemocnic a lékařských fakult vylučuje, aby se teoretická výuka studentů uskutečňovala v jiné obci a studenti na praktickou výuku do univerzitní nemocnice dojížděli. Tato podmínka neplatí v případě vojenské univerzitní nemocnice.

Dále jsou upraveny základní obsahové náležitosti smlouvy o spolupráci. Zohledněny přitom byly požadavky vysokých škol a obvyklé náležitosti smluv, které nyní uzavírají fakultní nemocnice s vysokými školami.

Vždy se musí v univerzitní nemocnici uskutečňovat výuka studentů studijního programu všeobecné lékařství, popřípadě vojenské všeobecné lékařství. V případě, že má vysoká škola akreditován i jiný studijní program zdravotnického zaměření, musí se v univerzitní nemocnici uskutečňovat také výuka studentů takového studijního programu. Určení lékařské fakulty je podstatné zejména v hl. m. Praze, kde má Univerzita Karlova několik lékařských fakult, přičemž praktická výuka jejich studentů se uskutečňuje v různých fakultních nemocnicích, a také pro určení děkana, kterému jsou v návrhu zákona svěřena oprávnění.

K § 22 až 34

Stanoví se podmínky hospodaření univerzitní nemocnice včetně nakládání s majetkem. Cílem je zajistit, aby majetek univerzitní nemocnice byl využíván především k její hlavní činnosti a příjmy univerzitní nemocnice byly použity pouze na úhradu výdajů spojených s její činností. S tím souvisí i navrhovaná opatření, například se stanoví právní jednání, k jehož platnosti se vyžaduje předchozí souhlas Ministerstva zdravotnictví nebo rady univerzitní nemocnice nebo se stanoví požadavek na přezkoumání hospodaření univerzitní nemocnice v rámci auditu.

Nestanoví se žádná zvláštní pravidla poskytování veřejné podpory. Použijí se tedy pravidla obecná vyplývající z čl. 101 a násl. Smlouvy o fungování Evropské unie a navazujících právních dokumentů Evropské unie. A priori se nepočítá s jistým či pravidelným poskytováním veřejné podpory. Pokud by mělo k poskytnutí veřejné podpory dojít, bude tak činěno v mezích stanovených Rozhodnutím Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (2012/21/EU). V takovém případě Ministerstvo zdravotnictví či jiný poskytovatel veřejné podpory pověří univerzitní nemocnici poskytováním služby

obecného hospodářského zájmu tzv. pověřovacím aktem. Pověření a následné poskytnutí vyrovnávací platby za závazek veřejné služby bude provedeno zcela v mezích uvedeného rozhodnutí komise.

K § 35

Ustanovení reaguje na specifické postavení vojenské univerzitní nemocnice v souvislosti s plněním úkolů ve prospěch ozbrojených sil a vzděláváním zdravotnických pracovníků pro potřeby vojenského zdravotnictví. Vojenskou univerzitní nemocnicí se stane stávající Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha, a to bez změny právní formy. Zůstává tedy státní příspěvkovou organizací, na kterou se použijí jen výslovně uvedená ustanovení zákona o univerzitních nemocnicích.

K § 36

Jedná se o úpravu jmenování na vedoucí pracovní místo zakládající pracovní poměr ve smyslu § 33 odst. 3 zákoníku práce.

K § 37

Cílem navrhovaného zákona není omezit spolupráci univerzitní nemocnice pouze na jednu vysokou školu. Takový postup by měl negativní dopady na výuku v jiných školách a vzdělávacích zařízeních.

K § 38

Upravuje se kontrolní pravomoc Ministerstva zdravotnictví vůči univerzitní nemocnici.

K § 39

Upravuje se relativní neplatnost právního jednání při absenci povinného souhlasu rady univerzitní nemocnice nebo ministerstva zdravotnictví, popřípadě Ministerstva financí.

K § 40 a 41

Cílem úpravy je postihnout neoprávněné užití chráněných označení.

Návrh se omezuje na úpravu skutkových podstat přestupků, druh a výši sankce a na určení orgánu příslušného k projednání přestupků. Na řízení o přestupcích se bude vztahovat zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

K § 42

Jedná se o transformační ustanovení ke změně právní formy státních příspěvkových organizací – fakultních nemocnic uvedených v příloze č. 1 k návrhu zákona na univerzitní nemocnice.

Při změně právní formy se státní příspěvková organizace jako právnická osoba neruší a ani nezaniká (§ 183 občanského zákoníku). Univerzitní nemocnice bude nadále subjektem práv a povinností, které měla státní příspěvková organizace před změnou právní formy, s výjimkou práv a povinností, které mají podle jiných právních předpisů pouze státní příspěvkové organizace, pokud zákon nestanoví jinak. Změnou právní formy tak mimo jiné nezaniká ani oprávnění k poskytování zdravotních služeb.

Termín transformace státních příspěvkových organizací uvedených v příloze č. 1 k návrhu zákona na univerzitní nemocnice je stanoven v návaznosti na předpokládanou délku legislativního procesu.

K § 43

Toto ustanovení má zajistit kontinuitu spolupráce ve vzdělávání mezi univerzitní nemocnicí a vysokou školou dle smlouvy uzavřené před 1. lednem 2018 do uzavření nové smlouvy o spolupráci.

K § 44

Novelizuje se zákon o účetnictví tak, aby univerzitní nemocnice byly uvedeny ve výčtu tzv. vybraných účetních jednotek.

K § 45

Univerzitní nemocnice se z pohledu daně z příjmů považuje za veřejně prospěšného poplatníka. Doplnuje se, že výdaje na tvorbu sociálního fondu univerzitní nemocnice se považují za výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů.

K § 46

Navrhované doplnění § 2 odst. 3 zákona o vysokých školách umožní univerzitní nemocnici používat privilegovaného označení, které je chráněné zákonem o vysokých školách.

Část třináctá se uvádí do souladu s návrhem zákona o univerzitních nemocnicích.

K § 47

Peněžní prostředky na účtech univerzitních nemocnic budou součástí peněžních prostředků státní pokladny, jak je tomu doposud i v případě fakultních nemocnic.

K § 48

Novela zákona o finanční kontrole rozšiřuje výčet subjektů, které se považují za orgán veřejné správy pro účely finanční kontroly, také o univerzitní nemocnice.

K § 49

Zaměstnancům univerzitní nemocnice bude za práci náležet plat. Poskytování platu odpovídá charakteru univerzitní nemocnice.

K § 50

Jedná se o právní úpravu navazující na transformaci fakultních nemocnic na univerzitní nemocnice a na související změny terminologie.

K § 51

Den nabytí účinnosti zákona se navrhuje v návaznosti na předpokládanou délku legislativního procesu.

K příloze č. 1

Příloha obsahuje seznam státních příspěvkových organizací – fakultních nemocnic, které změní právní formu na univerzitní nemocnici podle § 42 odst. 1 a názvy a sídla univerzitních nemocnic.

K příloze č. 2

Stanoví se seznam univerzitních nemocnic, který zahrnuje i vojenskou univerzitní nemocnici se zvláštním postavením.

K příloze č. 3

Stanoví se smluvní strany smlouvy o spolupráci podle § 17. Protože ve vojenské univerzitní nemocnici nebude ustavena rada univerzitní nemocnice, neobsahuje písmeno j) úpravu navrhování členů - zástupců vysoké školy - do tohoto orgánu.

V Praze dne 8. března 2017

Předseda vlády:

Mgr. Bohuslav Sobotka v. r.

Ministr zdravotnictví:

JUDr. Ing. Miloslav Ludvík, MBA, v. r.